

KIRKEBLAD

SOMMER 2023

VESTER AABY KIRKE

AASTRUP KIRKE

Erindringsglimt

Friluftsgudstjeneste

Der var engang.....

- Læs mere inde i bladet

Lad kærlighedens lyse Ånd
nu lægge verden åben
og løse blodets gamle bånd
og fjerne blanke våben.

Lars Busk Sørensen

Sikke en befrielse og andre erindringsglimt fra 1940'erne

Igen er en 4. Maj-aften gået. Igen er lys sat i vindueskarmene. Vi har mødtes i Aastrup Kirke til Gudstjeneste og frihedsbudskab og kaffe.

For nogle år siden var Connie Nørregaard vores dygtige kirkesanger med som publikum, fordi vores dygtige vikarkirkesanger Jette Berenth havde haft tjansen med at synge til netop den Gudstjeneste i årevis. Connie talte med nogle af gæsterne den aften. Det viste sig at flere af dem havde erindringer om Befrielsesaftenen 4. Maj 1945. Det gav hende idéen til at indsamle befrielsesberetninger. Hun havde nemlig sin egen mors beretning, som vi bringer lidt længere nede på siden. Så hvis du har en erindring om din egen befrielsesaften, eller måske har din mors eller fars, og fra besættelsen og tiden efter generelt, vil Connie meget gerne i kontakt med dig. Det er meningen, at hun vil samle folks beretninger og lave hæfter, som man kan låne og læse i.

Ruth Balksbjerg, formand for Aastrup Folkemindesamling og forfatter til flere bøger, vil gerne udvide indsamlingen lidt og have oplysninger fra folk, der husker hverdagen under besættelsen.

Nu hedder det erindringsglimt, så jeg vil lige give mit eget ydmyge besyv med.

Min mor, Olga Schmidt, som døde for et snart to år siden, blev konfirmeret i 1944. På det tidspunkt var min morfar Johannes Jørgensen gået under jorden sammen med de dele af det danske politi, som ikke enten samarbejdede med nazisterne eller var blevet sendt i kz-lejren Buchenwald.

Han sad oppe på pulpituret ved organisten og så min mor blive konfirmeret.

Om min mor selv så ham deroppe, eller bare sidenhen fik det fortalt, ved jeg ikke. Min mor fortalte aldrig meget om den tid, ligesom mine morforældre heller aldrig talte meget om det.

Det var en tid, der satte spor og satte ar.

Vi børnebørn hyggede os med vores morfars evige 'hjerteranfald', hvor han blegnede, hev hovedet ned mellem benene og selv målte sin puls. Han var hypokonder, men sandheden er måske snarere, at han havde angstanfald efter sin tid som frihedskæmper.

Min mormor Erna, som var et elskeligt menneske og en meget dygtig pianist, havde andre minder. Indimellem måtte hun tage hen og besøge Johs., hvor han nu lige var under jorden i den periode, fordi han havde et godt øje til andre kvinder. Det gav besættelsen også mulighed for: at være væk fra familien, måske været omgærdet af lidt romantisk mystik og derfor tiltrækkende? Der var vel også en fornemmelse af, at livet kunne være slut om lidt, så måtte det leves til sidste bid og slurk.

De tre yngste af deres børn, som stadig er i live, husker kun få glimt. Nogle uhyggelige Gestapofolk, der kom en tidlig morgen og gennemrodede huset for at finde Johs. Eller i det mindste et brugbart billede af ham. Min moster Gudrun, som var tre eller fire år, gemte sig under dynen og turde end ikke skæve ud, men hun husker støvletramp og hårde, kommanderende stemmer.

Historien, som jeg også har fra vidnerne selv, min mormor og hendes veninde Rosa, var så snarrådige, at de forinden havde hevet alle billeder ud af fotoalbummet, så tyskerne ikke kunne finde det nyeste foto af Johs., men måtte nøjes med et billede af en ung konfirmand. – De ved vel, hvordan det er med børn, sagde min mormor til Gestapomanden, som om min mor og hendes søskende nogensinde ville have vovet at sidde og flå billeder ud af det fine album.

Dermed lod Gestapo sig nøje, og de forsvandt igen.

Et billede af Margrethes bedsteforældre. Hendes mormor ved klaveret og morfaren på et billede i en ramme på klaveret

Det hele fik jeg i en pele-mele, ved aftenen rundt om egetræsbordet i Villa Lindely i Aalborg, hvor min morfar var byleder af modstandsbevægelsen det sidste år af krigen, og hvor de bosatte sig bagefter.

De var oprindelig fra Vestjylland og medlemmer af Indre Mission. Men det satte krigen en stopper for. Livet skal nydes i store slurke og lunser. De blev venner med en vinhandler og skuespillere fra teatret og levede livet. Men nogle gange blev min mormor indadvendt og trist, og så gik vi tur på kirkegården. Hun sagde ikke noget om krigen, om manglen og halvsulten og bekymringerne for Johs. Om han nu blev fundet af tyskerne. Om han nu blev fundet af en anden kvinde. Men inden i hende var der stærke kræfter på spil.

Nogle gange midt i en hyggelig samtale bøjede min morfar pludselig hovedet ned mellem knæene og talte pulsslag, fordi et hjerteranfald måske igen var under opsejling. Han gjorde sig aldrig til af sin tid som modstandsmand. Det han havde gjort, havde han gjort, og det måtte tale for sig selv.

De havde aldrig meget materielt, men de delte alt, hvad de havde. De havde fejl, det havde de. Men først og fremmest var de mennesker, der levede i en af de mørkeste perioder i Danmarks historie.

Af Organist Margrethe Schmidt

Grundlovsdag

Traditionen tro afholder vi grundlovsmøde i præstegårdshaven **d. 5. Juni kl. 14.30**. Det er en særlig glæde, at vi i år har fået arrangeret, at vores nye biskop **Mads Davidsen** vil holde grundlovstalen.

I tilfælde af dårligt vejr flyttes arrangementet til konfirmandstuen. Mødet afsluttes med en andagt kl. 16.00.

Årets konfirmander

Konfirmation i Vester Aaby Kirke 23. april 2023.

Bagerste række fra venstre: Marcus Nielsen, Peter Winther, Mads Jansen, Julius Steffensen, Elias Bøtke
Forreste række: Sognepræst Torkil Jensen, Hjalte Fredenslund, Frederikke Nielsen, Julie Hansen, Jeppe Sørensen, Sognepræst Alex Nielsen.

Friluftsgudstjeneste og sognemøde

Nakkebølle komplekset er, som det vil være de fleste bekendt, blevet solgt, men heldigvis har de nye ejere vist stor imødenkommenhed overfor vores traditionelle friluftsgudstjeneste på stranden 2. pinsedag.

Det er således glædeligt, at vi også i år kan mødes på stranden nedenfor sanatoriet d. 29. maj kl. 14.00 til friluftsgudstjeneste, og umiddelbart efter gudstjenesten vil der blive afholdt sognemøde, hvor menighedsrådet vil fortælle lidt om året, der gik, og om deres forventninger og planer for det kommende år.

Der var en gang..... en store bededag

Med ordene "der var en gang" begynder mange fortællinger om de gode gamle dage, hvor alt tilsyneladende var meget bedre. Om det nu er helt sandt, kan man diskutere, men mon ikke *store bededagsferien* er noget, de fleste vil tænke varmt tilbage på og mindes med glæde?

Med folketingets beslutning d. 28. Februar 2023 blev dagen til en almindelig arbejdsdag med virkning fra næste år.

Forud for beslutningen havde der været demonstrationer foran Christiansborg, ligesom en intens debat og en varmblodig kritik har lydt fra kirken, fagbevægelsen og resten af folketinget.

Argumentet bag forslaget var, at afskaffelsen skulle finansiere de øgede forsvarsmkostninger, og mange fandt, at koblingen mellem militæruddgifter og fjernelsen af en helligdag var en underlig sammenkobling og medførte et brud mellem det verdslige og det kirkelige regimente.

Protesterne vandt dog ikke gehør, og med lovens vedtagelse var 300 års tradition brudt. En populær konfirmationsdag er forsvundet. Store bededag er nu noget, som *engang var*, men desværre ikke er mere.

Store bededag blev indført i 1686 og bærer faktisk det flotte navn *Ekstraordinær Almindelig Bededag*, men det blev hurtigt erstattet af det mere mundrette udtryk *store bededag*.

Dagen havde sine rødder tilbage i langt tidligere traditioner, hvor man f.eks. ved udgangen af middelalderen havde en lang række faste ugentlige bededage, ligesom man havde særlige bededage om foråret. Derudover kunne man fastsætte ekstraordinære bededage til brug i særligt truende situationer. Sjællands biskop, Hans Bagger, havde et udmærket samarbejde med enevældskongen Chr. 5. og takket være et stort talent for administrativt arbejde må han da også tilskrives en stor del af æren for, at vi fik en store bededag til afløsning for de flydende bededage, man indtil da havde haft f.eks. i tilfælde af krig eller misvækst.

I 1800 tallet opstod forskellige traditioner i tilknytning til

store bededag. Aftenen før ringede kirkeklokkerne for at varsle om, at næste dag var en helligdag, og netop denne ringning blev anledningen til en tradition, hvor man særligt i København gik på voldene og lyttede til kirkeklokkernes klang. Traditionen med at gå på voldene spredte sig hurtigt til andre byer f.eks. til Nyborg, hvor det er en fast tradition at folk stimler sammen på voldene, mens foråret hilses velkommen med kanonsalutter og sang.

Store bededag var naturligvis en arbejdsfri dag, som var helliget til bøn og faste, og derfor måtte heller ikke byens bagere arbejde på store bededag. Men også dengang kunne man "tænke ud af boksen", så i deres iver for dels at hjælpe befolkningen ud af en mangelsituation, - men sikkert også af hensyn til bagerens udbytte, fandt man hurtigt på at bage nogle hvedeknopper aftenen før, som folk så kunne lune og spise på helligdagen. Det lettede på sulten og det skæppede i bagernes kasse.

I mange år har store bededag været en populær konfirmationsdag. Det har sikkert bidraget til denne tradition, at store bededag altid falder på en fredag, og man dermed har lidt ekstra tid til at puste ud oven på festen.

Fra 2024 bliver dagen så atter til en arbejdsdag, og mange vil sikkert tænke varmt tilbage på dengang, man havde en *store bededag* som gav mulighed for en forlænget weekend, og hvor man kunne nyde forårets komme og så i øvrigt gøre, hvad man havde lyst til – Joh! Der var en gang.

Alex V. Nielsen

Kirketider sommer 2023

		Vester Aaby	Aastrup
Torsdag d. 18. maj	Kr. Himmelfart	Ingen	10.15
Søndag d. 21. maj	6. s. e. påske	10.15AVN	9.00 AVN
Søndag d. 28. maj	Pinsedag	9.00	10.15
Mandag d. 29. maj	2. pinsedag	14.00 Nakkebølle AVN	
Søndag d. 4. juni	Trinitatis	Ingen	Ingen
Mandag d. 5. juni	Grundlovsdag	16.00 Præstegårdshaven	Ingen
Søndag d. 11 juni	1. s. e. trin.	9.00 AVN	10.15 AVN
Søndag d. 18. juni	2. s. e. trin.	10.15 AVN	Ingen
Søndag d. 25. juni	3. s. e. trin.	Ingen	10.15 AVN
Søndag d. 2. juli	4. s. e. trin.	9.00	10.15
Søndag d. 9. juli	5. s. e. trin.	10.15	9.00
Søndag d. 16. juli	6. s. e. trin.	Ingen	10.15
Søndag d. 23. juli	7. s. e. trin.	10.15	Ingen
Søndag d. 30. juli	8. s. e. trin.	9.00	10.15
Søndag d. 6. august	9. s. e. trin.	14.00 OBN	Ingen
Søndag d. 13. august	10. s. e. trin.	9.00	10.15
Søndag d. 20. august	11. s. e. trin.	Ingen	9.00 OBN
Søndag d. 27. august	12. s. e. trin.	14.00 OBN	Ingen
Søndag d. 3. september	13. s. e. trin.	Ingen	14.00 OBN
Søndag d. 10. september	14. s. e. trin.	10.15	9.00

Der kan forekomme ændringer i, hvem der har de enkelte gudstjenester
OBN: Sognepræst Ole Buhl Nielsen – AVN: Præst Alex V. Nielsen – Intet: Sognepræst Torkil Jensen

Gudstjenester i Lysbjergparken:

Gudstjenesterne i Lysbjergparken holder sommerferie. Nye datoer vil blive publiceret på kirkens hjemmeside og på kirkeappèn.

Ferier og fridage:

Der henvises på telefon, mail og hjemmeside til den præst, der passer embedet i forbindelse med ferier.

Kirkebil kører ved alle gudstjenester. Ordningen gælder Aastrup og Vester Aabys sognes ældre og gangbesværede. Kirkebil bestilles hos Faaborg Taxa tlf. 62 61 88 00

Fælles adresser for begge sogne:

Hjemmeside: www.vesteraabyogaastrupkirker.dk

Sognepræst: Torkil Jensen, Præstegårdsvej 11, 5600 Faaborg. Tlf. 62 61 64 20. Mail: toje@km.dk

Træffes bedst: Tirsdag til fredag formiddag. Lørdag efter aftale. Mandag fridag

Præst: Alex V. Nielsen, Skrånten 11, 5800 Nyborg. Tlf. 40 89 44 11. Mail: avn@km.dk

Kirkesanger: Connie Nørregaard. Tlf. 93 92 16 33. Mail: 1967connieb@gmail.com

Organist: Margrethe Schmidt. Tlf. 30 17 29 28. Mail: margretheschmidt@gmail.com

Kirketjener: Dorte Andersen. Tlf. 20 20 17 33. Mail: kirketjenervesteraabyaastrup@gmail.com

Graver: Tommy Hansen. Præstegårdsvej 9, Vester Aaby. Tlf. 51 16 92 66. Mail: grvaaby@gmail.com

Kirkepersonalet har fri mandag.

Menighedsrådsformand: Hans Milland, Tlf. 21 91 53 05. Mail: hansmilland@live.dk

Kirkeværge ved begge kirker: Niels Erik Thing, Tlf. 24 45 40 16. Mail: thing@mail.dk

Kasserer: Rasmus K. Rasmussen, Tangmosen 38, 5600 Faaborg, Tlf. 62 61 64 48